

יידיש: תרבות, אידיאולוגיה, פוליטיקה

כנס מחקרי, אוניברסיטת חיפה 26-28 בנובמבר 2000

הוועדה המארגנת: ד"ר אברהם נברשטרן (האוניברסיטה העברית ובית שלום עליכם), ד"ר רחל רוזינסקי (אוניברסיטת חיפה), ד"ר דני גוטווין (אוניברסיטת חיפה)

זוג לתולדות ישראל

התכנית

יום א' 26 בנובמבר - ערב פתיחה

ברכות 1800-2000

הרצאה מרכזית: הסופר אהרן אפלפלד

מחרוזת שירי יידיש בביצוע הפסנתרן שמעון כהן והזמרת לאה שלנגר

קבלת פנים 2000-2030

יום ב'

1000-1200

מושב ראשון - יידיש במציאות רב-תרבותית

פרופ' יוסף גורני (אוניברסיטת תל-אביב), י.ג. טרונק והשקפתו היידישיסטית
ד"ר חיה בר-יצחק (אוניברסיטת חיפה), יידישיזם וחקר הפולקלור היהודי
במזרח אירופה
מרקוס זילבר (אוניברסיטת תל-אביב), שאלת היידיש במערכת החינוך בפולין
במלחמת העולם הראשונה

1230-1400

מושב שני - תרבות יידיש והשמאל היהודי

פרופ' דוד פישמן (הסמינר התיאולוגי היהודי, ניו-יורק), מקומה של תרבות
יידיש בפעילות ה"בונד" ברוסיה הצארית
פרופ' מתתיהו מינץ (אוניברסיטת תל-אביב), יחסם של פועלי-ציון ברוסיה
ליידיש

הפסקת צהרים 1400-1530

1530-1730

מושב שלישי - יידיש בארצות הברית

פרופ' דוד רוסקיס (הסמינר ההתיאולוגי היהודי, ניו-יורק), דימויה של ארה"ב
בספרות יידיש בין שתי מלחמות העולם
ד"ר עדנה נחשון (הסמינר ההתיאולוגי היהודי, ניו-יורק), התיאטרון הפרולטרי
היידי בניו יורק
ד"ר אלי לדרהנדלר (האוניברסיטה העברית בירושלים), יידיש באמריקה בשנות
ה-50 וה-60

אוניברסיטת חיפה

הר הכרמל
חיפה 31905

טל. 04-2535200

יום ג'
1100-0900

וג לתולדות ישראל

מושב רביעי - מרכזים של תרבות יידיש
 יפרופ' מרדכי אלטשולר (האוניברסיטה העברית בירושלים), יידיש בברית
 המועצות
 ד"ר לאונרד פרגר (אוניברסיטת חיפה), יידיש באנגליה
 ד"ר אפרים זדוף (הקונגרס היהודי העולמי), מקומה של יידיש בחינוך היהודי
 באמריקה הלטינית

מושב חמישי - יידיש בישראל 1315-1115
 ד"ר אריה פילובסקי (אוניברסיטת חיפה), ירושלים בשלהי מלחמת העולם
 הראשונה בסיפורו של אי ראובני "אין וואגן".
 ד"ר אברהם נוברשטרן (האוניברסיטה העברית בירושלים), ספרות יידיש
 בארץ-ישראל 1928-1948
 ד"ר רחל רוזינסקי (אוניברסיטת חיפה), מקומה של יידיש במדינת ישראל -
 העשור הראשון

הפסקת צהרים 1430-1315

מושב שישי - עיתונות יידיש 1600-1430
 אהוד מנור (אוניברסיטת חיפה), ה"פארווערטס" כגורם פוליטי בניו-יורק 1897-1917
 ד"ר נתן כהן (אוניברסיטת בר-אילן), עיתונות יידיש בפולין בין שתי מלחמות העולם

מושב שביעי - ילדות ביידיש: תרבות יידיש במבט אישי 1815-1615
 ד"ר שלום לוריא (אוניברסיטת חיפה), בית הספר ביידיש ותנועת הנוער "בין" בוילנה
 זוסל בירשטיין (ירושלים), ילדות ביידיש בפולין שבין שתי המלחמות
 ליאה קניג (תיאטרון "הבימה"), דרכי בתיאטרון היידי
 ד"ר מיכל גיא (אוניברסיטת בר-אילן), לגדול עם יידיש בארגנטינה

הופעה אמנותית 1830
 האחים לבנת שירי יידיש בעיבוד לגיז
 הזמרת רות לויך (או אחרת) שירי יידיש בביצוע קלאסי

אוניברסיטת חיפה

הר דביר
 חיפה 31905
 טל: 04-3240945
 פקס: 8252037

Marcus Silber

Polish authorities supported minority education in Ukrainian, Belorussian, Lithuanian in order to preserve their marginality and their feudal status in the countryside

refused the same status to Jews because they were so central to urban scene; this would est. a parallel, autonomous track that would compete w/ Polish hegemony & monopoly
∴ Jews were modernizers ∴ they were potentially more dangerous

Bar-El

התאחדות הציונים הכללית "התאחדות הציונים הכללית" 193-
① תנועת הציונים הכללית
② תנועת הציונים הכללית

27, 23 (מאי 1920)
1927-1929 ; 1922-1926
התאחדות הציונים הכללית
2 - 1926 (4.7.26) - 27

1939-1914 (1919-1915) 1926-1922
התאחדות הציונים הכללית

1939-1929 ; (1922) 1920-1922
התאחדות הציונים הכללית

התאחדות הציונים הכללית
התאחדות הציונים הכללית

Korczak's newspaper was by children, not for children
Ez yr. he organized a congress of child-authors, correspondents!

- Exponentially lower infant mortality among Jews than co-territorials; 30/1000 births
- Białystok's Jew. majority - had to expand city limits to lower their electoral power; also Warszawa

א"ת - 1912
- א"ת
... א"ת

Gorni - amazed that the Bund could stand alone against ...
everyone, from Plekhanov → Palestine

Michaels tried to rescue the Hibernia by uniting them into one national theater. Hibernia would specialize in biblical past while Goset will deal w/ EE present

Felt Independent of EE

A
I Leon Kobrin IBS
(1918) א"ת
II א"ת
III א"ת
IV IBS

Eli on Kediz Molodowsky (1965) - the title is a trick
because the opening poem is metaphoric, personal, not communal